

بخش ششم سبک‌های خبرنگاری

- سبک‌های خبرنگاری متعددی در روزنامه نگاری وجود دارد:
- سبک هرم وارونه (Style Pyramid Inverted)
- سبک تاریخی (Style Chronological)
- سبک تاریخی به همراه لید (Style Chronological Combination + Lead)
- سبک پایان شگفت‌انگیز (ending Surprise)
- سبک بازگشت به عقب (Retrospective style)
- سبک تشریحی (style Descriptive)

سبک خبرنگاری جدید نه تنها با سبک خبرنگاری سابق تفاوت دارد، بلکه با دیگر سبک‌های نگارش (داستان‌نویسی، مقاله‌نویسی و...) نیز متفاوت است. در اینجا بحث این نیست که سبک‌های خبری در مقابل دیگر سبک‌های نگارش از اهمیت بیشتری برخوردار هستند بلکه نکته این است که هر سبکی با دلایلی قابل قبول با سبک دیگر تفاوت دارد و هریک از آنها برای منظور خاص خود به کار می‌رود.^۱ به نکته‌های زیر توجه کنید:

دانشجوی روزنامه‌نگار معمولاً با مسأله کمبود جا در روزنامه و نشریه خود مواجه است اما دیگر نویسندگان این مشکل را ندارند. سردبیر روزنامه یا نشریه به‌طور متوسط می‌تواند فقط بین ۱۰ تا ۲۰ درصد از مطالبی را که خبرنگاران روزنامه یا نشریه در اختیارش قرار می‌دهند، مورد استفاده قرار دهد

۱- بدیعی نعیم، قندی حسین، روزنامه نگاری نوین، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، چاپ پنجم ۱۳۸۵

دانشجویان باید با سرعت مطالب نشریه را تهیه کنند زیرا با کمبود وقت مواجه هستند اما نویسندگان دیگر این مشکل را ندارند. بنابراین، به خاطر محدودیت زمانی، خبرنگار نمی‌تواند در جست‌وجوی کلمه‌ها و عبارتها یا بازنویسی وقت زیادی صرف کند. خبر باید به سرعت نوشته شود. از این‌رو آگاهی از سبکهای نگارش کمک شایان توجهی به کار او خواهد کرد.

هدف اصلی روزنامه‌نگار، برعکس دیگر نویسندگان، انتقال پیام صحیح با سرعت هرچه بیشتر به خوانندگان است. کم هستند خواندگانی که وقت زیادی را صرف خواندن خبری کنند که به تصور آنان برایشان ارزشی ندارد و یا ارتباط کمی به کار و زندگیشان دارد. خواننده نشریه اگر مجبور شود که برای فهم یک مطلب، خبری را دوباره بخواند احتمال دارد که آن را رها کند و به دنبال خبر دیگر یا منبع اطلاعاتی دیگری (رادیو، تلویزیون، ارتباط میان‌فردی و غیره) برود. اگرچه بین سبکهای روزنامه‌نگاری و دیگر سبکهای نگارش تفاوت‌های روشن وجود دارد اما باید توجه داشت که شباهتهایی هم میان آنها به چشم می‌خورد. نویسنده خوب آن است که بداند مطلب را برای چه کسی می‌نویسد و متوجه باشد که سبکهای نگارش در نشریه‌های مختلف متفاوتند.

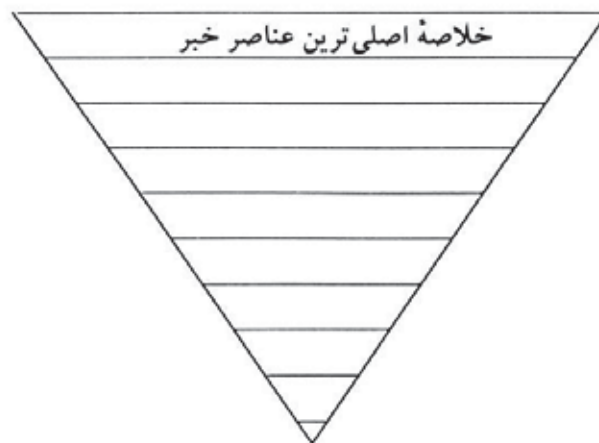
سبک هرم وارونه **هرم وارونه؛ سرعت در انتقال پیام**

در بین سبک‌های خبرنگاری، مهمترین و رایج‌ترین سبک ارائه و تنظیم خبر، سبک هرم وارونه نام گرفته که مورد توجه و استفاده اکثر رسانه‌های خبری در ارائه اخبار است در سبک هرم وارونه، چکیده «مهمترین مطلب» رویداد، در ابتدای خبر و کم ارزشترین مطلب در انتها قرار می‌گیرد و هر قسمت با توجه به میزان اهمیت آنها از بالا به پایین نوشته می‌شود.

در واقع در سبک هرم وارونه مطالب با توجه به میزان اهمیت آنها از بالا به پایین تنظیم می‌شوند.

گفتنی است اختراع تلگراف بیشترین تأثیر را بر شکل‌گیری و تکوین سبک هرم وارونه گذاشت. پس از کشف تلگراف، روزنامه‌نگاران و به ویژه روزنامه‌نگاران

آمریکایی، هنگام بروز جنگ داخلی در آمریکا به هنگام مخابره خبر از ترس قطع ارتباط تلگرافی اصل مطلب را ابتدا مخابره می کردند و سپس اگر ارتباط قطع نمی شد، سایر جزئیات خبر را مخابره می نمودند. در هر حال، همان گونه که گفته شد، پاراگراف اول (لید) در سبک هرم وارونه اصلی ترین بخش مطلب را در خود جا می دهد و سایر پاراگرافها به ترتیب اهمیت به دنبال پاراگراف اول می آیند. طبقه بندی مضامین، در عین حفظ رابطه منطقی میان اجزای خبر باید از مهمترین اجزای اطلاعات به طرف بی اهمیت ترین بخشهای مطلب صورت پذیرد.

نمودار تنظیم خبر در سبک هرم وارونه

مزایای سبک هرم وارونه:

- شیوه طبیعی نقل وقایع؛ مردم در خبردهی به یکدیگر از این شیوه پیروی می کنند.
- مشخص شدن سریع تکلیف خواننده با متن: خواننده به محض خواندن پاراگراف نخست، اگر تمایلی به خواندن موضوع حس کند، بقیه مطلب را خواهد خواند و به این ترتیب وقت او تلف نخواهد شد.

- تیترنویسی آسان؛ بدلیل اینکه اصل مطلب در پاراگراف اول (لید) می‌آید کار تیتر زدن هم آسان می‌شود؛
  - پردازش آسان‌تر خبر؛ اگر به دلیل تراکم مطلب قرار باشد که از متن خبر کاسته شود، حذف پاراگراف‌های بعد که حاوی مطالب بی‌اهمیت‌تر هستند، امکان‌پذیر است. مزیت دیگر سبک هرم وارونه این است که به سبب اختصار و ایجازی که دارد، جای کمتری در نشریه‌ها می‌گیرد و به این ترتیب جا برای سایر خبرها باز می‌شود و این امر به تنوع مضمون نشریه‌ها کمک می‌کند ضمن اینکه خبرهای بلند و طولانی اساساً خوانندگان کمتری دارند. در میان روزنامه‌نگاران این یک اصل پذیرفته شده است که افزایش پاراگرافها با تعداد خوانندگان دقیقاً رابطه معکوس دارد یعنی که هر چه تعداد پاراگرافها بیشتر شود خوانندگان آن کمتر خواهند شد.
  - صفحه‌آرایی زیباتر؛ صفحه‌آرایی هم از مطالبی که با سبک هرم وارونه تنظیم می‌شوند، بیشتر استقبال می‌کنند زیرا که این اخبار هم در هنگام تراکم مطلب، قابل‌کوتاه شدن هستند و هم به زیبایی صفحه‌ها کمک می‌کنند هر چند که بستن صفحه‌ها با خبرهای کوچک برای صفحه‌آرایی دشوارتر است.
- شایان ذکر است که سبک هرم وارونه به رغم همه مزایای آشکاری که دارد، دارای معایبی نیز هست.

معایب سبک هرم وارونه:

ضعف‌های سبک هرم وارونه به قرار زیر هستند:

- خبرنگار به خاطر قدرت مانوری که این سبک از نظر جابه‌جایی عناصر خبری به او می‌دهد، قادر به اعمال نظر می‌شود؛
- خواننده به دلیل اینکه اصل مطلب را در پاراگراف نخستین خبر خوانده است، ممکن است که از مطالعه بقیه خبر منصرف شود؛
- آنچه در پاراگراف اول (لید) آمده است، دوباره درخبر تکرار می‌شود.

کاربرد سبک هرم وارونه:

روزنامه نگاران از سبک هرم وارونه برای تنظیم خبرهای مربوط به سمینارها، سخنرانیها و اخبار روزمره بهره می‌گیرند.

متأسفانه برخی از خبرنگاران در هنگام مصاحبه، ناخودآگاه سؤالات خود را به همان شیوه که در سبک هرم وارونه مرسوم است مطرح می‌کنند، یعنی مهمترین سؤالات را در همان آغاز مصاحبه می‌پرسند، در حالی که این شیوه باعث می‌شود که حرکت و سمت و سوی مصاحبه به سوی یک مصاحبه بسته برود و مصاحبه شونده از همان آغاز گفت‌وگو با گارد بسته شروع کند و تا انتها این وضعیت نامطلوب را حفظ نماید. مطلوب این است که مصاحبه گر با سؤالات معمولی و نه چندان مهم، مصاحبه شونده را به اصطلاح گرم کند. و در عین حساس نکردن او، به تدریج پرسشهای کلیدی خود را مطرح سازد. طبعاً نکاتی که به آنها اشاره شد و در مصاحبه‌های اختصاصی کاربرد دارند و در مصاحبه‌های عمومی و کنفرانسهای مطبوعاتی باید اصلی‌ترین پرسشها را به دلیل کمبود وقت و نیز پیشگیری از طرح آنها به وسیله خبرنگاران روزنامه‌های رقیب، در ابتدا مطرح ساخت.

مثال:

لید: قاضا برای نفت اوپک در سه ماهه دوم سال میلادی جاری صد هزار بشکه در روز کاهش خواهد یافت.

پاراگراف دوم: بر اساس تازه ترین گزارش دبیرخانه اوپک، در حالی که تقاضای جهانی برای نفت در سه ماهه اول سال جاری با صد هزار بشکه افزایش به ۶۵/۵۵ میلیون بشکه در روز خواهد رسید، درخواست برای نفت اوپک کاهش خواهد یافت و به سطح ۲۳/۳ میلیون بشکه در روز می‌رسد.

پاراگراف سوم: به این ترتیب روند کاهش سهم اوپک از بازار جهانی آنچنان ادامه خواهد یافت. میانگین تقاضا برای نفت خام اوپک در سال جاری ۲۴/۶۲ میلیون بشکه در روز پیش بینی شده است که از میانگین سال گذشته کمتر است.

پاراگراف چهارم: همچنین دبیرخانه اوپک در مورد تقاضای جهانی نفت در سال جاری پیش بینی‌هایی کرده است.

سبک تاریخی

در سبک تاریخی برخلاف سبک هرم وارونه مطالب به همان صورتی که به لحاظ زمانی تحقق یافته‌اند در قالب خبر ارائه می‌شوند. در این سبک، روزنامه‌نگار به داوری نمی‌پردازد و کاری به این ندارد که کدام خبر یا بخش ماجرا مهم‌تر است تا آن را در پاراگراف نخست خبر ارائه کند. بنابراین در سبک تاریخی تا حدود زیادی از اعمال نظر خبرنگار جلوگیری می‌شود و برخلاف سبک هرم وارونه، مطلب به طرز کامل‌تر ارائه می‌گردد. البته سبک تاریخی هم لید خاص خود را دارد که به صورت مقدمه بر تارک خبر قرار می‌گیرد اما به این دلیل نمی‌توان آنرا لید نامید که بیش از حد کلی است و موارد کلی خبر را بیان می‌کند. نکته مهم درخور ذکر این است که در این سبک این مهم نیست که شما در کار تبدیل چه مطلبی به خبر هستید بلکه مهم این است که از رهنمودهای مقبول و متداول استفاده کنید و این موضوع با پیروی از فرمول فرق می‌کند در خبرنگاری باید همواره به فرمول با دیده تردید نگریسته شود زیرا که پیروی از فرمول، خلاقیت و نوآوری را به ناپودی می‌کشاند من می‌خواهم این نکته را ولو آنکه مخالفان بسیار هم داشته باشد- تذکر دهم که همه سبکهای خبرنگاری کارکردهای پذیرفته شده‌ای دارند اما با رشد روزافزون توان خبری رادیوها و قدرت تصویری تلویزیون‌ها و با توجه به این نکته که اصلاً تصویر دارد جای واژه را می‌گیرد- ولو فعلاً به شکل گرافیک خبری،- و با توجه به اینکه چه بخواهیم چه نخواهیم وارد دوران ارائه‌ی «سندویچی» و «مینیاتوری» مسائل شده‌ایم، یک روزنامه‌نگار حرفه‌ای علاوه بر شناخت سبکهای گوناگون خبری باید از خلاقیت و نوآوری با استفاده از یافته‌های زبان شناسی، سینما، موسیقی و شعر غفلت نکند و صورتهای متراکم را برگزیند و به ویژه هرگاه قرار باشد که درام به تولید قدرت بیخشد، این امر بیشتر مصداق می‌یابد.^۱

پس پیش از توضیح سبک تاریخی به همراه لید مروری اجمالی بر «سبک

۱- شکرخواه یونس، سبک‌های خبرنگاری، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ۱۳۸۶، چاپ

تاریخی» و مسائل وابسته به آن سبکی که صرفاً برای تهیه گزارشها مقاله‌های تحقیقی و پوشش خبرهای جلسات رسمی (صورت جلسه‌ها) بکار می‌رود، ضرورت دارد.

سبک تاریخی

✓ مطلب به همان شکلی که در رویداد بود، بیان می‌شود.
✓ دخل و تصرف در تنظیم خبر مانند سبک هرم وارونه نیست و بسیار کم است.

مثال:

امیر از خوابگاه خارج شد، سوار اتوبوس شد، در بین راه یادش افتاد که پروژه اش را نیاورده است، از اتوبوس پیاده شد، به خوابگاه برگشت، تحقیق اش را برداشت، تاکسی گرفت به دانشکده آمد، وقتی به دانشکده رسید، از کلاس چهل دقیقه گذشته بود.

معیایب سبک تاریخی

گفتیم که در سبک تاریخی از اعمال نظر خبرنگار نشان عمده‌ای به چشم نمی‌خورد و معایبی دارد:

✓ زمان بیشتری برای دریافت مهمترین مطلب لازم است
✓ خواننده را خسته می‌کند، چون طولانی است و لذا امکان ترغیب خواننده به خواندن ادامه مطلب کم می‌شود؛
✓ به خاطر طولانی بودن مشکل تراکم مطلب، همواره وجود خواهد داشت؛
✓ صفحه بندی و تهیه ماکت در شیوه سبک تاریخی دشوارتر از سبک هرم وارونه است.

مثال:

خبرگزاری دانشجویان: اجلاس شورای معاونان وزارتخانه ها به ریاست معاون اول رئیس

جمهوری جهت بررسی مصوبه دولت در مورد تعاونیها تشکیل شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان امور اداری و استخدامی کشور، اجلاس ماهانه شورای

معاونان اداری و مالی وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی صبح دیروز به ریاست رحیمی معاون

اول رئیس جمهور و دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی و با حضور محمد عباسی وزیر تعاون در محل سالن کنفرانس این سازمان تشکیل شد.

در این اجلاس مصوبه قبلی هیئت دولت مبنی بر گسترش و تقویت تعاونیهای مصرف کارکنان دولت و افزایش سرمایه گذاری در بخش تعاون یا جلب مشارکت کارکنان دولت بر اساس ماهیانه ۳۰۰۰ ریال از محل کمک هزینه عائله مندی موضوع ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت از حقوق و مزایای کارمندان مطرح و مورد بحث قرار گرفت و مقرر شد به منظور اجرای مصوبه فوق دستگاه های اجرایی همه ماهه با توافق کارکنان، مبلغ مذکور را به حساب اتحادیه تعاون مصرف کارکنان دولت و شرکت های تعاونی دستگاههای ذی ربط واریز نمایند.

بدین ترتیب با افزایش سرمایه و توان مالی شرکتهای تعاونی، امکان سرمایه گذاری کارکنان در فعالیتهای تولیدی از طریق شرکتهای تعاونی فراهم می گردد. ضمناً قرار بر این شد بخشنامه ای در این زمینه از طرف معاون اول رئیس جمهور به دستگاههای دولتی ابلاغ شود.

سبک تاریخی به همراه لید

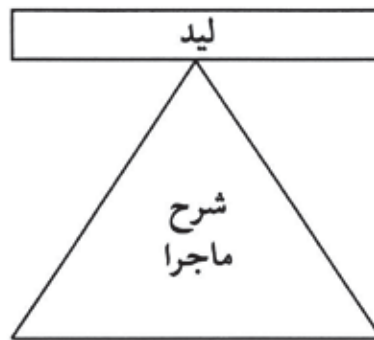
این سبک، همانگونه که نام آن گواهی می دهد، تلفیقی از دو سبک هرم وارونه و سبک تاریخی است و خاص پوشش دادن به خبرهای شهری و حادثه ای می باشد. برای اینکه تصویری از سبک تاریخی به همراه لید در ذهن پیدا کنیم، بهتر است بگوییم که اگر شکل سبک تاریخی که در آن مطلب از نقطه ای که شروع می شود به ترتیب زمان وقوع ارائه می شود به صورت زیر باشد:

نمودار تنظیم خبر به شیوه سبک تاریخی

سبک تاریخی به همراه لید می‌تواند آمیزه‌ای از شکل فوق به علاوه یک لید باشد یعنی به این صورت:

نمودار سبک تاریخی به همراه لید

سبک تاریخی به همراه لید در میان روزنامه‌نگاران و به ویژه وقتی کسانی که رویدادهای شهری و خبرهای حوادث را پوشش می‌دهند از جذابیت بسیار بالا برخوردار است.

سبک تاریخی همراه با لید در بعضی مواقع مضمونی داستانی و محتوایی خاصی می‌یابد که می‌تواند در متن خود تضاد، زاویه دید، فراز و فرود، ریتم یا آهنگ، رنگ یا توانخت، صفحه‌پردازی، فضا و... به همراه داشته باشد.
مثال:

**عامل اصلی ترور شهید علی محمدی توسط سربازان گمنام امام زمان
(عج) به دام افتاد.**

صبح ۲۲ دی سال ۸۸ یک استاد برجسته در قیطریه تهران در یک حادثه تروریستی به شهادت رسید.

همزمان با اولین سالگرد شهادت دکتر مسعود علی محمدی استاد دانشگاه و دانشمند برجسته کشورمان سربازان گمنام امام زمان(عج) در پی اقدامات گسترده امنیتی و رصد دقیق اطلاعاتی و با عنایات خاص الهی موفق شدند عوامل اصلی این جنایت تروریستی

را شناسایی و دستگیر و یک شبکه متشکل از جاسوسان و تروریست‌های وابسته به رژیم اشغالگر قدس را منهدم کنند.

عملیات همه جانبه شناسایی و دستگیری این جاسوسان و تروریست‌ها با تمرکز اطلاعاتی و امنیتی بر روی سرخ‌عوامل و شبکه‌های وابسته به رژیم صهیونیستی آغاز شد و پس از ماه‌ها مجاهدت‌های خاموش و اقدامات پیچیده و چند لایه‌ی آفندی و پدافندی و نفوذ به عمق اطلاعاتی رژیم صهیونیستی منجر به کشف اطلاعات بسیار مهم و حساس از تیم‌های جاسوسی و عملیاتی موساد شد که در پی آن ضربات سهمگینی به ساختارهای اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی وارد شد.

مثال دوم:

لید: جرقه‌ی کاربیت جوشکاری، کارخانه بزرگ تولیدی حوله و پارچه مخملی رشت را شعله ور کرد و یکصد میلیون تومان زیان به بار آورد. شش ایستگاه آتش را مهار کردند. کارگری در محوطه انبار ضایعات کارخانه «پوشش» رشت مشغول جوشکاری بود غافل از این که کمانه آتش از نقطه جوش که به اطراف پراکنده می‌شد، آن سو به تل پارچه‌های سرقیچی و ضایعات سرک کشیده و وسعتی را خاکستر می‌کند کارگر جوشکار که در جوش و خروش کار بود سرانجام از هُرم آتش متوجه بروز حادثه شد و ابزار کار و آتش را رها کرد و استمداد طلبید. زبانه‌های آتش چه نرم و سهل روی انبوه پارچه‌ها و نخ‌ها رسید و هر لحظه در گستره انبار و مجموعه کارخانه پیشروی کرد. مسئولان و کارگران دست از کار کشیده و با هر وسیله‌ای که در دسترس بود به اطفای حریق پرداختند. اما امواج تهدیدگر آتش هر لحظه بیشتر بر هم سوار می‌شدند آتش نشانان صومعه سرا، خمام، سنگر و آستانه اشرفیه وارد عمل شدند و توانستند پس از چند ساعت حریق را خاموش کنند. زیان مالی این حادثه حدود یک میلیارد ریال تخمین زده شده است. این کارخانه با حدود سه هزار کارگر و کارمند از بزرگ‌ترین واحدهای تولیدی گیلان محسوب می‌شد.

سبک پایان شگفت انگیز

سبک پایان شگفت انگیز از سبک‌های شیرین خبرنگاری است در این سبک قفل ماجرا در پایان خبر باز می‌شود و خواننده را شگفت زده می‌کند طبعاً این سبک

به دلیل این پا به عرصه ادبیات روزنامه نگاری گذاشته است که به نیاز جدید خواننده پاسخ دهد. البته این سبک نمی‌تواند برای ارائه هر خبری مورد استفاده قرار گیرد. سبک پایان شگفت انگیز بیشتر در خور رویدادهایی است که خود از چاشنی شگفتی برخوردارند روزنامه نگار برای آنکه این چاشنی را کاملاً کارساز کند، از این سبک بهره می‌گیرد. توصیه می‌شود که نباید رویدادهای طولانی در قالب این سبک عرضه گردند. برای این کار سبک تاریخی به همراه لید، که به آن پرداختیم، فرصتهای بیشتری را در اختیار نویسنده قرار می‌دهد. در سبک پایان شگفت انگیز، هم می‌توان از ایجاز سبک هرم وارونه و هم از فضا سازی خاص سبک تاریخی به همراه لید بهره برد. اگر یک ماجرای فرضی را در دو سبک ارائه کنیم. این ماجرای فرضی، که سوژه ای عجیب دارد، در تنظیم اول به سبک هرم وارونه است، عملاً قربانی نگارش شده است، اما در تنظیم دوم که به سبک پایان شگفت انگیز ارائه شده، کاملاً جذاب و شیرین است، زیرا ماجرا، مناسب همین سبک پایان شگفت انگیز بوده است.

مثال:

تنظیم به سبک هرم وارونه:

«جورج» پسر ۱۸ ماهه آقای «آرتور اسمیت» شهردار بیرمنگام از یک حادثه

عجیب جان سالم به در برد.

جورج در اتومبیل پدرش در بالای یک تپه نشسته بود که ناگهان در پی یک بازیگوشی دنده اتومبیل را خلاص کرد، اتومبیل به پایین تپه سرازیر شد و به شدت به اتومبیل دیگری که در پایین تپه پارک شده بود برخورد کرد.

خوشبختانه در این حادثه عجیب، هیچکس آسیب جدی ندید و فقط آقای اسمیت که در صندلی عقب اتومبیل خودش در حال خوردن ساندویچ بود، جراحت ناچیزی برداشت. ضمناً پلیس که کمی بعد به صحنه حادثه رسید، آقای اسمیت را مجبور به پرداخت غرامت کرد.

تنظیم با سبک پایان شگفت انگیز:

پلیس تصمیم گرفت راننده جوانی را که باعث یک تصادف عجیب شده بود،

مجازات نکند.

«جورج» پسر «آرتور اسمیت»، شهردار بیرمنگام، پشت فرمان اتومبیل پدرش که بر بالای تپه‌ای پارک شده بود، نشسته بود، او بی آنکه قصد قبلی داشته باشد دنده اتومبیل خاموش را خلاص کرد و قبل از آنکه فرصت هیچ واکنشی پدید آید اتومبیل از تپه سرازیر شد و با ماشین دیگری که در پایین تپه پارک شده بود به شدت برخورد کرد. خوشبختانه در این حادثه عجیب، هیچکس آسیب جدی ندید و فقط آقای «اسمیت» که در صندلی عقب اتومبیل مشغول خوردن ساندویچ بود، جراحت مختصری دید پلیس فقط به یک دلیل با این راننده جوان برخورد نکرد: او ۱۸ ماهه بود.

سبک بازگشت به عقب

اکنون در پایان تبیین چهار سبک اصلی خبرنگاری به سبک بازگشت به گذشته و سبک تشریحی می‌رسیم.

در سبک بازگشت به گذشته، که نقطه مقابل سبک تاریخی است، متن خبر با آخرین بخش رویداد شروع می‌شود و سپس سابقه و پیشینه ماجرا ارائه می‌گردد. سبک بازگشت به گذشته، که برای هر نوع خبری مناسب نیست، صرفاً به کار ارائه خبرهای نسبتاً کوتاه می‌آید و باید مراقب بود که مطلب به شکلی عرضه نشود که به درک آن لطمه وارد آید.

مثال:

کسری بودجه دانشگاه‌های سراسری و آزاد، از جمله معضلاتی است که از ابتدای امسال، فضای محیط‌های آموزشی را تحت تاثیر قرار داده است که در این میان نمایندگان کمیسیون آموزش مجلس مدعی پیگیری حل مشکل بودجه دانشگاهها بوده‌اند.

به گفته عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس طرح‌هایی در دست بررسی است که بر اساس آن بودجه و شهریه‌ی دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی ساماندهی می‌شود. مجلس در رابطه با اصلاح برخی از مواد برنامه چهارم، ۱۰۰ میلیارد تومان برای تهیه مواد، ملزومات و تجهیزات دانشگاهها اختصاص داد.

لازم به یادآوری است، که در سال گذشته وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۱۷۰ میلیارد و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۸۰ میلیارد تومان کسری بودجه داشتند.

دانشگاه آزاد نیز در پی تاکید بعضی از مسؤولان مبنی بر کاهش شهریه، موظف شده بود که میزان سرانه دانشجویان را به کمیسیون مجلس اعلام کند که با وجود پایان یافتن مهلت تعیین شده، هنوز گزارشی از سوی دانشگاه آزاد اسلامی ارایه نشده است.

سبک تشریحی

در این سبک همان طور که واقعه را قسمت به قسمت گزارش می‌کنیم برای هر بخش از خبر توضیحات کافی حاشیه‌ای می‌دهیم. سبک تشریحی بیشتر به کار خبرهایی می‌آید که درباره آن‌ها اختلاف نظرهای بسیار وجود دارد. از سبک تشریحی می‌توان در تنظیم خبرهای بلند و همچنین گزارش نویسی - به ویژه گزارشهای تفصیلی - استفاده کرد.

مثال:

هوایمای بدون سرنشین مصباح که برای عکسبرداری طراحی شده است، روز گذشته با موفقیت مورد آزمایش قرار گرفت.

به گفته وزیر دفاع و پشتیبانی کشورمان، این هوایما «مصباح» به چهار دورین پیشرفته مجهز است.

دانشمندان می‌گویند که از مدت‌ها پیش تحقیقات بر روی این هوایما آغاز شده و از قدرت مانور بالایی برخوردار است. این هوایما می‌تواند نقش مهمی در ماموریت‌های محوله ایفا کند.

طول بدنه این هوایما یک متر است و عرض آن ۳۰ سانتیمتر می‌باشد به گفته کارشناسان این هوایمای ویژه، از یک سیستم مانور بسیار قوی برخوردار است.

گذارها

در پایان بحث مربوط به سبکهای خبرنویسی باید به مبحث گذارها (Transitions) نیز اشاره کرد. استفاده از گذارها از اصلی‌ترین مهارتهای خبرنویسی است. گذارها، واژه‌ها، عبارتها و پاراگرافهایی هستند که استخوانبندی خبر را محکم می‌کنند. گذارها، سیمان خبرها و عنصر جدا نشدنی آنهایند.

مهمترین گذار در خبر نویسی نحوه عبور از پاراگراف اول خبر به پاراگراف

دوم خبر آن است. اگر خواننده «ماهی» است و تیتراژ «قلاب» صید است، گذار به پارگراف دوم حکم کشیدن قلاب از درون آب را دارد. درحقیقت گذارها خواننده را از یک واقعیت به واقعیت دیگر، از یک زمان به زمان دیگر و از یک مکان به مکان دیگر می کشانند.

گذارها در حقیقت حلقه‌های پیوند پاراگراف‌های خبر به یکدیگر هستند اما هر اندازه که این گذارها طبیعی‌تر جلوه کنند و با حداقل جلب توجه توأم باشند، مطلوب‌تر خواهند بود و به همین دلیل است که همه ویراستاران، خواهان گذارهای آرام و نامحسوس (Unobtrusive) هستند. پاره‌ای از گذارها رایج در خبرنگاری به قرار زیر هستند.

علاوه بر این، افزون بر این، معهداً، بعلاوه، اما، متعاقباً، با این همه، بنابراین، به این ترتیب، سپس، و، بالاخره، در همین حال، همچنین، ضمناً، شایان ذکر است، گفتنی است، لازم به یادآوری است، در پایان و...

فراموش نکنیم که به هر سبکی که خبر را تنظیم می‌نماییم، باید از جملات و پاراگراف‌های گویا و روشن استفاده کنیم. و البته نه به خاطر اینکه خواننده کم سواد است، اصلاً چنین نیست. بلکه وظیفه داریم درک خواننده را آسان و راحت کنیم، وقت او را هدر ندهیم و اطلاعات بیشتری در اختیار وی بگذاریم.^۱

اهداف سبک‌های خبری:

- اثر گذاری روی مخاطب
- کمک به مخاطب برای فهم بهتر و راحت تر
- تسریع در فهم مطلب
- تسریع در انتقال اخبار و اطلاعات
- ترغیب مخاطب برای تعقیب اخبار

۱- شکرخواه یونس، سبک‌های خبرنگاری، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ۱۳۸۶،

ویژگی سبک‌های خبری:

- سادگی
- ضرب داشتن
- جامع بودن
- دقیق و صحیح بودن
- خلاصه و کوتاه بودن (ارایه ساندویچی اطلاعات)
- رنگ داشتن
- تازگی
- داشتن ارزش‌های خبری
- ترغیب و تشویق کنندگی
- اثرگذاری
- تناسب با نیاز مخاطبان
- دوری از تشریفات